

SÉBASTIEN CHIÈZE (MADRID)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
28 MAART 1673
6890A

Antwoord op Huygens' brief van 7 maart 1673 (6886).

Samenvatting: Chièze belooft dat hij Huygens zal voorzien van Spaanse liederen en tabulaturen en ook van een Spaanse gitaar. Daarnaast gaat hij in op zakelijke kwesties.

Bijlage: memorandum van Chièze.

Chièze schreef opnieuw op 12 april 1673 (6891A).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 34: brief (dubbelvel, 15x21cm, abc | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Rasch 2007, nr. 6890A, pp. 1127-1130: volledig, met Nederlandse vertaling.

Namen: Claude-Marie de Lapie; Maria Anna van Oostenrijk; Willem III; Juan Domingo de Zúñiga y Fonseca (graaf van Monterrey).

Plaatsen: Orange; West-Indië.

Titel: *De musicâ* (Salinas 1577).

Glossarium: air (lied); *cythara* (gitaar); guitarre (gitaar); tablature (tabulatuur).

Transcriptie

Madrid, le 28 Mars 1673.

Il n'est rien d'impossible, Monsieur, à l'homme qui a peu trouver Salinas, ny rien est luy qui puisse s'opposer à la suavité de vostre *imperativi modi*. Vous aurez *quanto antez* des airs Espagnolz, des tablatures des Guitarres, *nec cythara carebis*, à la première commodité. *Ay mas? Señor?* Mande, *Vuestra Señoría Illustrísima, que aqui ay mucha obediencia, y por l'amor de Dios* ne changez point de stile, y *no se mude nada a tan cariñoso modo de mandar*.

Bien que le courrier soir arrivé à cette fois deux jours plus tard, je n'ay pas laissé de dresser un mémorial sur le texte de la lettre de Simosin Excoriateur. Ce mémorial fut hyer présenté à la Reyne, de mesme que la lettre de Messieurs les Estatz. Mais je doute qu'il ayt peu estre renvoyé par Sa Majesté au Conseil d'Estat, qui se tenoit au mesme tems, et par conséquent que l'on puisse envoyer avant l'ordinaire prochain l'ordre nécessaire pour la surcéance, que Son Altesse | b | demande. Voicy la copie de mon mémorial, que vous aurez, s'il vous plaît, la bonté de traduire, si Son Altesse a la curiosité de le voir, ne me restant pas un moment de loisir d'icy au despart du courrier. Je verray demain les Ministres, et je ne doute pas que le Comte de Monterey ne recoive ordre de la Reyne pour ladite surcéance, quoyque je suis certain qu'on ne me le mettra pas en main, estant une affaire de politique plus que de justice.

Les galions ont paru en mesme tems que les avis qui portent la saisie d'Orange, de sorte, Monsieur, que ma petite barque *in salvo* est, pourveu qu'elle puisse aborder la flote des Indes, c'est à dire, pourveu qu'il plaise à Son Altesse Sérénissime de permettre à *su pequeño y pobre Embiado* extraordinaire de se nantir d'une provision capable d'attendre ou la paix ou une seconde flote, et c'est en ce chef que, fondé sur les paternelles insinuations de vostre lettre, j'implore vostre protection et voz salutaires avis. Toute ma famille, honnestement vestue et frugalement | c | entretenue, reclame vostre charité, et trois *mules, quæ dempto quadrante* font un triste dodrant de mon vieux carrosse, demandent à cor et cry une compaigne, célébrant chasque jour *con mas rebuznos que, el uno y el otro alcalde, las honras de la defuncte, enecta arando*.

Il y a bien d'autres inconveniens dans la famille qui ont besoin d'un prompt réдресsement, et vostre Bourguignote, sottement persuadée qu'il ne pouvoit survenir aucune calamité *fundo nostro*, et que le revenus d'Orange estoient bien à l'abry, *s'è lasciata scioccamente impregnare*. Enfin, Monsieur, l'on n'entend que meschantes nouvelles de toutes partz. *Pero duelos con pan son menos*.

Vertaling

Madrid, 28 maart 1673.

Niets is onmogelijk, mijnheer, voor de man die ¹Salinas heeft kunnen vinden, zoals er niets is dat hem zich kan doen verzetten tegen het aangenamen van uw ²gebiedende wijs. U zult ³zo spoedig mogelijk Spaanse liederen en gitaartabulaturen ontvangen, ⁴en evenmin zal het u aan een gitaar ontbreken, bij de eerste geschikte gelegenheid. ⁵Verder nog iets van uw dienst, mijnheer? Ik verzoek u, ⁶mijnheer, die ik veel gehoorzaamheid verschuldigd ben, en om Godswil, verandert u niet van stijl ⁷en keert u zich nooit af van zo'n aardige manier van vragen.

Hoewel de post ditmaal twee dagen later is gekomen, heb ik niet nagelaten een nota op te stellen betreffende de tekst van de ⁸brief van Simosin Excoriateur. Dit memorandum werd gisteren aan de ⁹koningin overhandigd, evenals de brief van de heren Statenleden. Maar ik twijfel eraan of het door Hare Majesteit kon worden doorgezonden aan de Raad van State, die tezelfdertijd bijeen was, en of men dientengevolge vóór de volgende gewone post de noodzakelijke opdracht tot opschorting kan verzenden die Zijne ¹⁰Hoogheid verlangt. Hierbij het afschrift van mijn nota, die u wel zo goed wilt zijn te vertalen, alstublieft, wanneer Zijne Hoogheid er nieuwsgierig naar is, omdat ik geen moment vrij heb tot het vertrek van de post. Ik zal morgen de ministers ontmoeten en ik twijfel er niet aan dat de ¹¹graaf van Monterrey van de koningin opdracht zal krijgen tot de opschorting in kwestie, hoewel ik er zeker van ben dat men die mij niet zal overhandigen, omdat het eerder een politieke zaak betreft dan een rechtszaak.

De galjoenen zijn tezelfdertijd verschenen als het bericht over de inname van Orange, zodat mijn bootje buiten gevaar is, mits het bij de vloot uit West-Indië kan aanhaken, dat wil zeggen, mits het Zijne Doorluchtige Hoogheid behaagt ¹²zijn kleine en arme buitengewone ¹³gezant toe te staan zich van een reserve te voorzien, die het mogelijk maakt ofwel de vrede danwel een tweede vloot af te wachten, en uit dien hoofde verzoek ik, mij baserend op de vaderlijke toespelingen in uw brief, om uw bescherming en uw heilzame raadgevingen. Mijn hele gezin, netjes gekleed en sober onderhouden, doet een beroep op uw goedheid, en drie ¹⁴muildieren, die bij afwezigheid van de vierde een droevige driekwart van mijn koets maken, vragen luidkeels om een gezellin door iedere dag ¹⁵met veel gebalk de eer van de overledene, aan haar eind gekomen door het ploegen, plechtig te herdenken, als ware het een of andere burgemeester.

Er zijn nog veel meer ongemakken in het gezin die een ingrijpen zonder uitstel vereisen, en uw ¹⁶Bourgondische, in de lichtzinnige overtuiging dat ¹⁷ons grondbezit geen enkele ramp kon overkomen en dat de inkomsten uit Orange veilig waren, ¹⁸heeft zich domweg zwanger laten maken. Enfin mijnheer, men hoort van alle kanten alleen maar slecht nieuws. ¹⁹Maar voor een rijke zijn smarten licht te dragen.

---

1. Francisco Salinas, *De musicâ libri VII* (Salamanca 1577).
2. De brief vermeld in Huygens' brief aan Chièze van 7 maart 1673 (6886)?
3. Maria Anna van Oostenrijk.
4. Willem III.
5. Juan Domingo de Zúñiga y Fonseca.
6. Claude-Marie de Lapie.